

Oplegnotitie voor:	Algemeen bestuur VRF
Agendapunt:	9
Vergaderdatum:	3 december 2025
Onderwerp:	Programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht
Behandeling:	Meningsvormend
(ambtelijk) portefeuillehouder (veiligheids)directie:	Mevr. Schippers
Portefeuillehouder AB:	Dhr. R. De Groot
Status:	Openbaar
Bijlagen:	1. Programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht 2. Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau VNG

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt verzocht om:

1. Zich een mening te vormen over het bijgevoegde programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht en indien er nog bestuurlijke aanpassingen gewenst zijn deze mee te geven.

Inleiding

In de beide Algemeen Besturen van afgelopen juli is de opdracht gegeven om een Programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht op te stellen. Er is afgesproken dat dit programmaplan in december geagendeerd zou worden ter vaststelling door beide Algemeen Besturen.

Het programmaplan is tot stand gekomen met input vanuit verschillende partners. Er zijn de afgelopen periode gesprekken gevoerd met gemeenten over het thema en er heeft een gezamenlijke online sessie plaatsgevonden met gemeenten, GHOR, defensie en andere partners.

Ook zijn er gesprekken gevoerd met enkele andere veiligheidsregio's en is er gebruik gemaakt van de programmaplanen van o.a. de VRU, de VRAA en de VNOG. Tevens heeft er een schriftelijke consultatieronde plaatsgevonden onder o.a. de adviseurs van de gemeenten. Tot slot is er feedback opgehaald bij de klankbordgroepen gemeenteraadsleden van Flevoland en Gooi en Vechtstreek en bij het directeurenoverleg crisisbeheersing.

Op de beide Algemeen Besturen van 8 oktober jl. zijn de hoofdlijnen (o.a. doelstelling en prioriteiten) van het concept programmaplan toegelicht en ter meningsvorming besproken. Daar is ook besproken dat er aanvullend nog met beide coördinerend gemeentesecretarissen wordt gesproken over het thema en het programma, die gesprekken zijn gepland in eind november en begin december.

Tijdens de vergadering van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek van 19 november is er voorgesteld om het programmaplan op een aantal punten inhoudelijk aan te scherpen en om het programmaplan eerst ter meningsvorming te agenderen. Naar aanleiding van de input uit zowel het DB van Gooi en Vechtstreek, het inhoudelijke gesprek met de coördinerend gemeentesecretaris van Gooi en Vechtstreek en de bestuurlijk portefeuillehouder weerbaarheid zijn er op een aantal punten aanscherpingen verwerkt in het programmaplan. Het gaat om de volgende aanvullingen:

- Uitgebreidere toelichting op beschikbare financiële middelen vanuit het Rijk en de daarbij behorende onzekerheden.
- Meer aandacht voor de landelijke opgave en de context daarvan.
- Verduidelijking taakverdeling veiligheidsregio en gemeenten voor zover dat nu al mogelijk is.
- Er is opgenomen dat de veiligheidsregio's zich richten op:
  - o Robuust maken eigen organisatie, uitgewerkt in apart programma continuïteit eigen organisatie;
  - o Risicocommunicatie;
  - o Netwerksamenwerking op bovenlokaal niveau;

- Noodsteunpunten.
- Aanjagende rol aannemen richting gemeenten voor uitvoering van hun lokale weerbaarheidsopgave.
- Verduidelijking dat gemeenten naast de samenwerking met de VR binnen het regionale programma weerbaarheid en veerkracht van de veiligheidsregio, zelf verantwoordelijk zijn om op basis van de VNG handreiking hun eigen lokale weerbaarheidsplan te maken.

Beoogd effect

Het programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht beoogt richting te geven en coördinatie aan te brengen op de activiteiten vanuit de samenwerkende veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid en veerkracht. Het programmaplan schetst op hoofdlijnen de doelstellingen (wat willen we bereiken), structuur (hoe gaan we dat doen) en samenwerking tussen de beide veiligheidsregio's en partners zoals de gemeenten. Het programmaplan geeft met de beschreven doelstellingen invulling aan het ambitieniveau van de samenwerkende veiligheidsregio's waarbij rekening gehouden is met de bestuurlijke wensen om wel effectief en slagvaardig te starten met onze bijdrage aan de weerbaarheidsopgave, maar geen voortrekkersrol aan te nemen ten opzichte van andere veiligheidsregio's.

Met uitvoering van het programmaplan zetten de samenwerkende veiligheidsregio's, samen met de gemeenten, een eerste stap in versterken van weerbaarheid en veerkracht in de regio's. Hiermee wordt beoogd dat inwoners, bedrijven en bezoekers in onze regio's zich zo goed mogelijk voorbereiden op verstoringen, zoals langdurige stroomuitval, en in staat zijn zichzelf zo veel mogelijk voor ten minste 72 uur te redden.

Argumenten

De beide Algemeen Besturen hebben aangegeven op de korte termijn aan de slag te willen met het thema weerbaarheid. De doelen zoals momenteel vastgesteld binnen pijler 2 (weerbare samenleving) van het programma Versterking Crisisbeheersing dekken niet meer voldoende de landelijke verwachtingen, zoals bijvoorbeeld de rol van de veiligheidsregio's rond de noodsteunpunten. Ook mist er momenteel een visie op het thema weerbaarheid en veerkracht en een afbakening van de rol van de samenwerkende veiligheidsregio's binnen dit thema.

Het programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht beschrijft op hoofdlijnen de richting van het programma. De dynamiek op het thema en de snelle landelijke ontwikkelingen vragen om een programmaplan op hoofdlijnen, zodat we flexibel kunnen blijven in de uitvoering. Per doelstelling (netwerksamenwerking, risicocommunicatie en noodsteunpunten) zullen de benodigde activiteiten incl. een tijdsplanning nog verder uitgewerkt worden in losse (project)plannen. De urgentie op dit thema vraagt om snelheid in besluitvorming en vaststelling van het programmaplan, waardoor de beschikbare tijd om al voor december per doelstelling volledig uitgewerkte plannen te hebben ontbreekt.

Op alle drie de doelstellingen (netwerksamenwerking, risicocommunicatie en noodsteunpunten) is ondertussen wel al gestart met (voorbereiding op) de uitvoering. Dit heeft ook met de planning, actualiteit en urgentie van het thema weerbaarheid te maken. Om bijvoorbeeld in 2026 pilots te kunnen uitvoeren met noodsteunpunten moeten we op korte termijn starten met de voorbereiding hierop. Ook is er al samen met de gemeenten gekeken hoe we in kunnen spelen op de landelijke communicatiecampagne van dit najaar van de NCTV. Het versneld beginnen op deze doelstellingen sluit ook aan op de behoefte van de portefeuillehouders.

Het programmaplan beschrijft hoe we op regionaal niveau aan de slag gaan met de weerbaarheidsopgave. De weerbaarheidsopgave voor de gemeenten op lokaal niveau is breder dan enkel samenwerking met de veiligheidsregio's binnen het programma Weerbaarheid en Veerkracht. De rol en verantwoordelijkheid van gemeenten voor de lokale weerbaarheidsopgave staat uitgebreid beschreven in de handreiking 'weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau' van de VNG. Gemeenten zullen dus uitvoering moeten geven aan de weerbaarheidsopgave door enerzijds lokale maatregelen te nemen o.a. op basis van de VNG handreiking en anderzijds door samen te werken met de veiligheidsregio's binnen het programma Weerbaarheid en Veerkracht.

Kanttelingen/ Risico's

Uitvoering van het programma vraagt voldoende interne en externe capaciteit. Dit vraagt om prioritering van werkzaamheden bij zowel de samenwerkende veiligheidsregio's als de gemeenten. Als onvoldoende capaciteit vrijgemaakt kan worden, heeft dit impact op de uitvoering van het

programma en de daarin gestelde doelen. Voor de gemeenten betekent de weerbaarheidsopgave dus dat zij zowel capaciteit moeten vrijmaken voor de samenwerking binnen het programma Weerbaarheid en Veerkracht, als voor de overige lokale maatregelen die voortkomen uit de lokale weerbaarheidsopgave zoals beschreven in de handreiking van de VNG.

Uitvoering van het programma kan ook onder druk komen te staan als de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de veiligheidsregio's onvoldoende blijken te zijn. De landelijke Bestuurlijke Afspraken weerbaarheid voorzien in financiering voor de veiligheidsregio's voor 1. De noodsteunpunten (t/m 2027 d.m.v. een incidentele bijdrage, daarna structureel via de BDuR) en 2. Versterking veiligheidsregio's t.b.v. lokale/regionale weerbaarheid (via de BDuR). Voor de gemeenten is er vooralsnog vanuit deze Bestuurlijke Afspraken enkel financiering beschikbaar via de veiligheidsregio's voor de gemeentelijke inzet in het kader van de noodsteunpunten. Er is in de Bestuurlijke Afspraken geen specifieke financiering beschikbaar gesteld direct voor de gemeenten voor hun overige lokale maatregelen. Voor zowel de veiligheidsregio's en gemeenten is het nog onzeker in hoeverre de landelijk beschikbare middelen voor de noodsteunpunten en de weerbaarheidsopgave voldoende zullen blijken te zijn.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

Met het vaststellen van het programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht wordt er meer capaciteit ingezet op weerbaarheid dan vooraf was voorzien. Zoals ook aangegeven in beide AB's van 8 oktober jl. betekent de financiering van extra inzet op het programma Weerbaarheid en Veerkracht dat we de eerder gestelde doelen voor versterking Crisisbeheersing aan moeten gaan passen. We zullen de doelen wel halen maar voor sommige onderdelen meer tijd moeten nemen. Hiervoor wordt een apart voorstel uitgewerkt, zoals ook beschreven onder het kopje vervolg.

Financieel

Personele kosten

Voor een deel vraagt de kernbezetting van het programmateam aanvullende inhuur, gefinancierd vanuit de (reserve) middelen versterking crisisbeheersing:

1. Plv. Programmamanager, tijdelijk i.v.m. zwangerschapsverlof programmamanager;
2. Projectleider weerbaarheid, tijdelijk voor de projecten netwerksamenwerking en noodsteunpunten;
3. Programmamedewerker, structureel i.v.m. langdurige extra inzet ten behoeve van weerbaarheid.

Overige kosten

Behalen van de resultaten van het programmaplan vragen ook andere investeringen, zoals bijvoorbeeld voor het uitvoeren van de pilots met de noodsteunpunten. Uitwerking van de financiële consequenties van de afzonderlijke doelstellingen worden opgenomen in de afzonderlijke projectplannen. Hierbij wordt rekening gehouden met de voorziene compensatie vanuit het Rijk.

Specifiek voor de financiering van de pilots voor de noodsteunpunten zal een apart voorstel voor de verdeling van de beschikbare middelen voor 2025 en 2026 vanuit het Rijk met de gemeenten worden voorgelegd aan de beide Algemeen Besturen. Dit zoals afgesproken in de Bestuurlijke Afspraken weerbaarheid met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Het gaat hierbij om de volgende middelen die landelijk ter beschikking worden gesteld aan de 25 veiligheidsregio's ten aanzien van de noodsteunpunten:

- 4,5 miljoen euro in 2025
- 10 miljoen euro in 2026
- 35 miljoen euro in 2027 en 2028
- 36 miljoen euro in 2029
- 37 miljoen euro structureel vanaf 2030

De bedragen voor 2025 en 2026 worden evenredig verdeeld over de veiligheidsregio's. De verdeelsleutel voor de bedragen vanaf 2027 wordt pas op een later moment bepaald, onder andere op basis van de landelijke evaluatie van de pilotfase.

Personeel

Uitvoering van het programma vraagt om vrijmaken van personele capaciteit voor bezetting van het programmateam zoals beschreven in het programmaplan. De beschikbare capaciteit bepaalt uiteindelijk de snelheid van de uitvoering van het programmaplan en het ambitieniveau wat behaald kan worden. Als er onvoldoende capaciteit wordt vrijgemaakt en aanvullend wordt

ingehuurd, zullen er andere keuzes gemaakt moeten worden om de doelstellingen van het programma Weerbaarheid en Veerkracht te kunnen behalen.

Vervolg (Proces en Uitvoering)

Na bespreking van het programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht door beide Algemeen Besturen worden eventuele meegegeven bestuurlijke aanpassingen verwerkt. Daarna wordt het programmaplan ter vaststelling aangeboden aan de beide Algemeen Besturen.

Communicatie (Intern, Extern)

In overleg met communicatie zal er een plan gemaakt worden over de interne en externe communicatie over het Programma Weerbaarheid en Veerkracht.

Begin 2026 zal er een raadsinformatiebrief worden opgesteld over het programma, in afstemming met de portefeuillehouders. Daarnaast zal er na de gemeenteraadsverkiezingen voor de gemeenteraadsleden een werkbezoek worden georganiseerd aan de meldkamer en om de gemeenteraadsleden te informeren over het thema weerbaarheid.